

Vervolg voorgesteld raadsbesluit

Aanleiding en doel

De aanleiding voor deze nota is:

1. We willen de sociale basis versterken. Dat is nodig vanwege de groeiende ongelijkheid, een afname van maatschappelijke cohesie, een betere preventie in relatie tot de zorg en ondersteuning en het herwinnen van vertrouwen in de overheid.
2. Het landelijke beeld is dat er de afgelopen jaren in het sociaal domein te veel nadruk op een individuele aanpak en eigen kracht heeft gelegen. Voor de sociale basis gaan we daarom uit van een collectieve benadering en van wat mensen met elkaar en voor elkaar (kunnen) doen. Een collectieve benadering is een aanpak die gericht is op groepen, niet op individuen. Met deze nota geven we daar invulling aan.
3. In het coalitieakkoord hebben we ons het doel gesteld om te werken aan sociale cohesie. Samen maken we Groningen. Een gemeente waarin iedereen mee kan doen, waar we omkijken naar elkaar en waar de overheid er is voor de inwoners. Het versterken van de sociale basis sluit aan bij dit doel.
4. Dit is de vervolgnota (fase 2) op de nota 'De sociale basis in Groningen: Harmoniseren en verder' uit 2020.
5. Met deze nota voldoen we aan de voorwaarden voor het ontvangen van Rijksmiddelen: de SPUK (Specifieke Uitkering).

Het doel is de sociale basis in Groningen te versterken, om onderstaande redenen:

1. De sociale omgeving heeft invloed op je individuele welzijn en gezondheid. Van groot belang is het hebben van sociale contacten, een sociaal vangnet en de mogelijkheid om mee te doen. Het gaat ook om het gevoel erbij te horen, sociale steun, plezier maken en je talenten kunnen inzetten voor de gemeenschap. Daarnaast gaat het om het bieden van hulp en zorg aan elkaar. We willen de veerkracht, zelfredzaamheid en samenredzaamheid bevorderen.
2. Een sterke sociale basis is belangrijk voor het collectief en de samenleving. In een gemeenschap waar je elkaar kent, kun je op elkaar terugvallen en elkaar helpen. Ook is daar een gevoel van veiligheid en vertrouwen. Mensen die zich identificeren met hun sociale omgeving zetten zich daarnaast meestal sneller in voor het collectief. Niet alleen zorgt dit voor meer participatie, ook is zulke inzet nodig voor het functioneren van de maatschappij (denk aan mantelzorg). Verder komt de betrokkenheid van inwoners bij de leefomgeving ook het woonklimaat ten goede.
3. Het versterken van de sociale basis kan het bijeffect hebben dat minder zorgkosten worden gemaakt. Een sterke sociale basis werkt preventief. Hulpvragen van inwoners worden vroeg gesignaleerd en in hun omgeving hebben zij een vangnet om hiermee om te gaan.

Kader

Het coalitieakkoord en vervolg op de nota 'De sociale basis in Groningen: Harmoniseren en verder' uit 2020. De veranderingen in het sociaal domein vragen om een nieuwe visie op de sociale basis.

Argumenten en afwegingen

De komende tijd gaan we aan de hand van een werkagenda onderstaande actielijnen uitwerken:

1. Investeren in het sociaal werk en de uitvoering ervan doorontwikkelen. We willen beter zicht hebben op de uitvoering.
2. Voor de actuele thema's rondom ouderen, mantelzorg en eenzaamheid gaan we beleid ontwikkelen en/of uitvoeringsplannen maken.
3. Actualiseren van beleid met betrekking tot de sociaal-culturele accommodaties, de vrijwillige inzet en bewonersorganisaties.
4. Voor maatschappelijke en bewonersinitiatieven komen we met een voorstel, waarin we uitwerken hoe we omgaan met maatschappelijke en bewonersinitiatieven en hoe we mogelijk willen maken om initiatieven die een bijdrage leveren aan de gezamenlijk bepaalde doelen voor de wijk of het dorp voor langere periode te financieren.
5. Doorontwikkelen van doorgaande dialoog
We willen voortdurend in gesprek blijven met inwoners en onze samenwerkingspartners. De benadering van de bewoner centraal stellen en daarbij gebiedsgericht te werk gaan, dicht bij de inwoners. Vervolgens een goede afstemming in het gebied tussen inwoners en partners. Fysieke contactmomenten met de gemeente worden door

zowel de bewoners(organisaties) als de accommodaties op prijs gesteld. Het gesprek met inwoners is een doorlopend proces van zeggenschap en participeren in besluitvorming.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

1. Per gebied hebben we informatie opgehaald over wat inwoners en organisaties vinden dat nodig is voor een sterke sociale basis. Deze input hebben we in de nota verwerkt.
2. Bij het opstellen van de nota hebben we het ASDG (Adviesgroep Sociaal Domein Groningen) betrokken. Het ASDG en de werkgroep Toegankelijkheid hebben meegelezen met de concepttekst. Het schriftelijk advies van de ASDG is als bijlage opgenomen.
3. Bij de uitwerking van de actielijnen worden inwoners en organisaties vroegtijdig betrokken. Op dat moment vinden de inspraaktrajecten plaats.

Financiële consequenties

We gaan in op de budgetten die betrekking hebben op de smalle sociale basis, omdat we in de uitwerking van de actielijnen ons daar op richten.

Smalle sociale basis	
Sociaal-culturele accommodaties	5.109.066
Bewonersorganisaties	368.803
Vrijwillige inzet	1.304.950
Ouderen (incl. dementie)	276.900
Eenzaamheid	76.000
Mantelzorg	1.055.607
Totaal	8.191.326

In de actielijnen die we de komende tijd uitwerken gaan we per onderdeel specifiek in op de financiën.

Sociaal werk

Voor de uitvoering van het sociaal werk verlenen we de stichting WIJ een subsidie in de vorm van een lumpsumbedrag. In de opdrachtformulering aan WIJ geven we richting aan de resultaten die we verwachten op deze kernactiviteiten. Preventie is binnen deze opdrachtformulering een belangrijke pijler waar we, over de invulling, in gesprek zijn met WIJ. De kernactiviteiten zijn:

1. Samenlevingsopbouw en preventie;
2. Basisondersteuning;
3. Toegangsfunctie en verwijzing naar specialistische zorg of voorziening (i.h.k.v. Jeugdwet en WMO).

Maatschappelijke en bewonersinitiatieven

We financieren vanuit verschillende beleidsbudgetten en gebiedsbudgetten maatschappelijke en bewonersinitiatieven. In februari 2024 komen we met een voorstel hoe we omgaan met maatschappelijke en bewonersinitiatieven, waarbij het financieren voor langere tijd een optie is. We zullen dan een overzicht geven wat we uitgeven aan deze initiatieven.

SPUK middelen

Het rijk heeft in februari de middelen voor de brede SPUK bekend gemaakt. Daarvan hebben de volgende middelen betrekking op de smalle sociale basis. Dit zijn extra middelen.

Jaar	Versterken sociale basis	Mantelzorg	Eén tegen Eenzaamheid
2023	€ 408.730	€ 111.981	€ 111.981
2024	€ 403.123	€ 111.979	€ 111.979
2025	€ 403.123	€ 111.979	€ 89.583
2026	€ 302.209	€ 100.736	€ 0

Overige consequenties

N.v.t.

Vervolg

Het komend jaar werken we verschillende actielijnen uit. In elk actielijn gaan we in op de jaarlijkse monitoring van het beleid en de meetbare resultaten. We hebben bijzondere aandacht voor het kwalitatieve onderzoek. In het vervolg informeren we de raad twee keer per jaar over de voortgang van de onderwerpen van de sociale basis.

Lange Termijn Agenda

De nota Sociale Basis fase 2 ligt ter besluitvorming voor in de gemeenteraad van 5 april 2023.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Dit raadsvoorstel is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.